

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 25.7.2012
COM(2012) 420 final

2011/0297 (COD)

Τροποποιημένη πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τις ποινικές κυρώσεις για τις πράξεις προσώπων που κατέχουν εμπιστευτικές πληροφορίες και τις πράξεις χειραγώγησης της αγοράς

(υποβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 293 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ)

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Στις 20 Οκτωβρίου 2011, η Επιτροπή ενέκρινε πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις ποινικές κυρώσεις για τις πράξεις προσώπων που κατέχουν εμπιστευτικές πληροφορίες και τις πράξεις χειραγώγησης της αγοράς. Η πρόταση αυτή διαβιβάστηκε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο στις 20 Οκτωβρίου 2011. Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή γνωμοδότησε στις 28 Μαρτίου 2012.

Από τον Μάρτιο του 2011 διεξάγονται έρευνες σχετικά με την πιθανή χειραγώγηση των κριτηρίων αξιολόγησης για τα διατραπεζικά επιτόκια δανεισμού EURIBOR και LIBOR από ορισμένες τράπεζες. Υπήρχε η υπόνοια ότι οι τράπεζες είχαν χορηγήσει εκτιμήσεις για το επιτόκιο με βάση το οποίο θα αποδέχονταν προσφορές χρηματοδότησης, που ήταν διαφορετικό από το επιτόκιο που θα είχαν αποδεχθεί στην πράξη. Αυτό ενδέχεται να οδήγησε σε αλλοίωση του επιπέδου των επιτοκίων EURIBOR και LIBOR, τα οποία χρησιμοποιούνται ως κριτήριο αξιολόγησης για το δανεισμό και ως βάση αναφοράς για την τιμολόγηση πολλών χρηματοπιστωτικών μέσων, όπως οι συμφωνίες ανταλλαγής επιτοκίων, και να έθεσε υπό αμφισβήτηση την ακεραιότητα των επιτοκίων EURIBOR ή LIBOR. Εξάλλου, οι εκτιμήσεις των μεμονωμένων τραπεζικών ιδρυμάτων που συμμετείχαν στο σύστημα διοχέτευαν παραπλανητικές πληροφορίες στην αγορά σχετικά με το πιθανό κόστος χρηματοδότησής τους.

Η Επιτροπή εξέτασε κατά πόσο η πιθανή χειραγώγηση των κριτηρίων αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένων των επιτοκίων LIBOR και EURIBOR, θα καλυπτόταν από την πρότασή της κανονισμού για τις πράξεις προσώπων που κατέχουν εμπιστευτικές πληροφορίες και τις πράξεις χειραγώγησης της αγοράς και τη σχετική πρόταση οδηγίας σχετικά με τις ποινικές κυρώσεις για τις πράξεις προσώπων που κατέχουν εμπιστευτικές πληροφορίες και τις πράξεις χειραγώγησης της αγοράς, που εγκρίθηκαν τον Οκτώβριο του 2012. Ιδίως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει επίσης υπογραμμίσει τη σημασία αυτού του θέματος. Δεδομένου ότι τα κριτήρια αξιολόγησης δεν καλύπτονται επί του παρόντος από καμία από τις προτάσεις, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η άμεση χειραγώγηση των κριτηρίων αξιολόγησης δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής καμίας από τις δύο προτάσεις.

Μολονότι ενδέχεται να είναι δύσκολο ή αδύνατο για την αρμόδια αρχή να αποδείξει ότι η χειραγώγηση ενός κριτηρίου αξιολόγησης είχε αντίκτυπο στην τιμή των σχετικών χρηματοπιστωτικών μέσων, οποιαδήποτε πραγματική ή επιχειρούμενη χειραγώγηση σημαντικών κριτηρίων αξιολόγησης μπορεί να έχει σοβαρές επιπτώσεις στην εμπιστοσύνη της αγοράς και θα μπορούσε να οδηγήσει σε σημαντικές απώλειες για τους επενδυτές και σε στρεβλώσεις της πραγματικής οικονομίας, εάν ληφθεί υπόψη η ευρεία χρήση των βασικών δεικτών αξιολόγησης ως επιτοκίων αναφοράς, π.χ. για τις συμφωνίες ανταλλαγής επιτοκίων και τα ενυπόθηκα δάνεια με μεταβλητό επιτόκιο. Επομένως, είναι απαραίτητο να διευκρινιστεί ότι οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να είναι σε θέση να επιβάλουν διοικητικές κυρώσεις όσον αφορά το αδίκημα της χειραγώγησης της αγοράς στις περιπτώσεις αυτές, χωρίς να χρειάζεται να αποδείξουν ή να στοιχειοθετήσουν παρεμπιπτόντως αναφύομενα ζητήματα, όπως η επίδραση στις τιμές. Είναι επίσης σημαντικό να ληφθούν όλα τα απαιτούμενα μέτρα για την αποτροπή πρακτικών χειραγώγησης αυτού του είδους και για να παρασχεθούν οι δυνατότητες και να διευκολυνθεί το έργο των αρμόδιων αρχών κατά την επιβολή των κυρώσεων. Η ύπαρξη ενός αυστηρού νομικού πλαισίου θα λειτουργήσει ως

αξιόπιστη αποτρεπτική δύναμη για μορφές συμπεριφοράς αυτού του είδους, προστατεύοντας με τον τρόπο αυτό τους επενδυτές και αποκαθιστώντας την εμπιστοσύνη της αγοράς. Αυτά τα κανονιστικά μέτρα πρέπει να περιλαμβάνουν ποινικές κυρώσεις.

Συνεπώς, προκειμένου να καλυφθούν οι περιπτώσεις χειραγώγησης των κριτηρίων αξιολόγησης και να διασφαλίζεται ότι η σκόπιμη χειραγώγηση των κριτηρίων αξιολόγησης συνιστά ποινικό αδίκημα, η Επιτροπή προτείνει την τροποποίηση της πρότασης οδηγίας της.

2. ΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

2.1. Νομική βάση

Η τροποποιημένη πρόταση βασίζεται στο άρθρο 83 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ και υποβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 293 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ.

2.2. Επικουρικότητα και αναλογικότητα

Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας (άρθρο 5 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ), η δράση σε επίπεδο Ένωσης θα πρέπει να αναλαμβάνεται μόνον όταν οι επιδιωκόμενοι στόχοι δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη μεμονωμένα και, συνεπώς, λόγω της κλίμακας ή των αποτελεσμάτων της προτεινόμενης δράσης, μπορούν να επιτευχθούν καλύτερα από την Ένωση. Η διασυννοριακή διάσταση πολλών κριτηρίων αξιολόγησης και των οντοτήτων που συνεισφέρουν στοιχεία στα εν λόγω κριτήρια αξιολόγησης, καθώς και του διεθνούς χαρακτήρα πολλών από τα χρηματοπιστωτικά μέσα που μπορούν να επηρεαστούν από οποιαδήποτε χειραγώγηση των κριτηρίων αξιολόγησης, συνεπάγεται ότι υπάρχει πραγματικός κίνδυνος οι απαντήσεις στην χειραγώγηση των κριτηρίων αξιολόγησης σε εθνικό επίπεδο να καταστρατηγηθούν ή να αποδειχθούν αναποτελεσματικές, σε περίπτωση που δεν αναληφθεί δράση σε επίπεδο Ένωσης. Υπό τις συνθήκες αυτές κρίνεται σκόπιμη η ανάληψη δράσης σε επίπεδο Ένωσης υπό το πρίσμα της αρχής της επικουρικότητας.

Η αρχή της αναλογικότητας απαιτεί κάθε παρέμβαση να είναι στοχοθετημένη και να μην υπερβαίνει το μέτρο που είναι αναγκαίο για την επίτευξη των στόχων. Η εν λόγω αρχή καθοδήγησε την κατάρτιση της παρούσας πρότασης.

2.3. Λεπτομερής επεξήγηση της πρότασης

Οι επιβαλλόμενες αλλαγές στην πρόταση οδηγίας σχετικά με τις ποινικές κυρώσεις για τις πράξεις προσώπων που κατέχουν εμπιστευτικές πληροφορίες και τις πράξεις χειραγώγησης της αγοράς έχουν ως εξής:

- Τροποποίηση των ορισμών (άρθρο 2), ώστε να συμπεριληφθεί ο ορισμός των κριτηρίων αξιολόγησης
- Τροποποίηση του αδικήματος της χειραγώγησης της αγοράς (άρθρο 4) με σκοπό την συνεπικάλυψη της χειραγώγησης των ιδίων των κριτηρίων αξιολόγησης
- Τροποποίηση του αδικήματος περί «υποκίνησης, συνέργειας και απόπειρας» (άρθρο 5), ώστε να συμπεριληφθούν αυτές οι μορφές συμπεριφοράς σε συνάρτηση με τη χειραγώγηση των κριτηρίων αξιολόγησης.

3. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η τροποποιημένη πρόταση δεν έχει επιπτώσεις στον προϋπολογισμό της Ένωσης.

Η πρόταση οδηγίας της Επιτροπής σχετικά με τις ποινικές κυρώσεις για καταχρήσεις εμπιστευτικών πληροφοριών και για χειραγώγηση αγοράς, COM (2011) 654 τελικό, τροποποιείται ως εξής:

1. Στο άρθρο 2, προστίθεται το ακόλουθο σημείο 3:

«3. Ως «κριτήριο αξιολόγησης» κάθε εμπορικός δείκτης ή δημοσιευμένο αριθμητικό στοιχείο το οποίο υπολογίζεται με την εφαρμογή ενός τύπου στην αξία ενός ή περισσότερων υποκείμενων περιουσιακών στοιχείων ή τιμών, συμπεριλαμβανομένων των εκτιμώμενων τιμών, των επιτοκίων ή άλλων αξιών, ή των ερευνών βάσει του οποίου προσδιορίζεται το πληρωτέο ποσό στο πλαίσιο ενός χρηματοπιστωτικού μέσου.»

2. Στο άρθρο 4, προστίθεται το ακόλουθο σημείο ε):

«ε) η διαβίβαση ψευδών ή παραπλανητικών πληροφοριών, η χορήγηση ψευδών ή παραπλανητικών εισροών, ή η άσκηση οποιασδήποτε άλλης ισοδύναμης δραστηριότητας που συνεπάγεται τη σκόπιμη χειραγώγηση του υπολογισμού του κριτηρίου αξιολόγησης.»

3. Το άρθρο 5 παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι η απόπειρα διάπραξης οιασδήποτε αδικήματος από τα αναφερόμενα στο άρθρο 3 στοιχείο α) και στο άρθρο 4 στοιχεία α), β) ~~και~~, γ) **και (ε)**, τιμωρείται ως ποινικό αδίκημα.»

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος